

Gorinchem, 3 januari 2023

VOORSTEL BESTUUR WAARDLANDEN

Vergadering : 23 februari 2023
Agendapunt : 4
Steller: : Hans van den Brule / Barbara Langendoen

Onderwerp : Vaststellen van de handhavingsstrategie

Voorstel :

1. Akkoord gaan met de handhavingsstrategie
 2. Beschikbaar stellen van 1,92 fte voor de administratieve uitvoering
 3. Vaststellen van de sanctie voor spoedeisende bestuursdwang op € 206,50
 4. Gemeenten verzoeken mandaat te verlenen aan Waardlanden voor handhaving
-

Inleiding

Op dit moment zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de handhaving. In de praktijk vindt er geen handhaving plaats. Er worden nooit boetes uitgeschreven. In de strategienota is opgenomen dat Waardlanden de handhaving van verkeerd aangeboden afval- en grondstoffen op zich gaat nemen. In de meeste gevallen gaat het om bijplaatsingen bij ondergrondse containers.

Om deze taak uit te voeren zijn mensen en middelen (voertuig, ICT etc) noodzakelijk, een handhavingsstrategie en een mandaat van de gemeenten om de taak te kunnen uitvoeren.

Door het bestuur is aangegeven bij het herzien van de planning dat het beschikbaar hebben van handhavingscapaciteit randvoorwaardelijk is voor het afsluiten van de ondergrondse containers.

Beoogd effect

Het beschikbaar hebben van een team handhaving dat optreedt tegen overtredingen van de afvalstoffenverordening. Op deze manier zorgen we voor leefbare gemeenten. Overtredingen leiden tot milieuschade (slechte afvalscheiding), vervuiling van de buitenruimte, gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's (bv brandgevaar).

Argumenten

1. Waardlanden kiest primair voor bestuursrechtelijke handhaving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van spoedeisende bestuursdwang. De overtreding wordt direct ongedaan gemaakt, waarbij de kosten hiervan worden verhaald op de overtreder. Voordeel daarvan is dat de buitenruimte schoon achterblijft doordat meteen wordt opgeruimd. Bij een strafrechtelijke aanpak is de bewijslast ingewikkelder. Feitelijk is strafrechtelijk optreden alleen mogelijk bij heterdaad. Gemeenten geven ook aan dat dat een hoofdreden is voor het niet kunnen sanctioneren. Willen we succesvol optreden is een bestuursrechtelijke aanpak noodzakelijk. In gemeenten waar voor de bestuursrechtelijke aanpak wordt gekozen, blijkt dat er wel succesvol wordt gehandhaafd.
- 2.1 Een belangrijk verschil tussen de strafrechtelijke en de bestuursrechtelijke handhaving is de afhandeling. Bij de strafrechtelijke aanpak vindt de inning plaats door het CJIB op kosten van het Rijk. De inkomsten gaan ook naar het Rijk. Bij spoedeisende bestuursdwang zijn zowel de kosten als de inkomsten uit verhaal voor de lokale overheid. In de strategienota en in de begroting is rekening gehouden met 4 handhavers, inclusief alle overheadkosten die daarbij horen.
- 2.2 De kosten voor de administratieve taken zijn niet opgenomen, omdat nog niet duidelijk was met welke aanpak er gewerkt zou worden. Dat levert geen knelpunt op omdat de bestuursrechtelijke aanpak zowel kosten als inkomsten oplevert. Uitgangspunt is dat deze elkaar in evenwicht houden.

- 2.3 Adviesbureau MBall verwacht dat er 1000 boetes per jaar worden uitgeschreven. Voor de afhandeling hiervan is 1,92 fte nodig. Dat is het totaal aan inzet voor de juridische en financiële administratie en een jurist voor beroepszaken. Waardlanden zal deze capaciteit gedeeltelijk gaan inhuren.
- 3.1 De spoedeisende bestuursdwang is een zogenoemde herstellende sanctie. De hoogte van het kostenverhaal wordt bepaald door de kosten die Waardlanden maakt om de overtreding op te heffen. Hierin worden alle kosten van handhaving meegenomen.
- 3.2 Net als bij leges hangt de hoogte af van de berekening. De verschillen tussen de gemeenten kunnen daarom aanzienlijk zijn. Lang niet alle gemeenten passen deze vorm toe. De meeste ervaring hebben grotere gemeenten, zoals Amsterdam (€ 100 of € 500), Rotterdam (€ 150 tot € 450 euro), Den Haag (€ 200), Leeuwarden (€ 390), Delft (€ 100 tot € 150).
4. Voor het uitvoeren van handhavingstaken heeft Waardlanden een mandaat van de gemeenten nodig.

Kanttekeningen

- Waardlanden zal ook gebruik maken van de strafrechtelijke aanpak, indien hiervoor aanleiding is. Dat betekent dat er ook een BOA moet zijn en dat het proces van inning door CJIB is uitgewerkt.
- De startdatum van het team handhaving, de inkomsten en uitgaven voor de bestuurlijke strafbeschikking zijn niet gelijk. Het team handhaving zal eerst waarschuwend optreden. Maar het administratieve team moet eerst opstarten. Hiertoe zal het team in het begin worden ondersteund door een kwartiermaker. Deze functionaris moet zorgen voor het maken van procesafspraken met alle andere betrokkenen binnen en buiten Waardlanden.

Financiën

In de strategienota en in de Waardlanden-begroting is uitgegaan van € 290.000 voor de handhavers per 2023. Dat bedrag is iets lager dan de waarschijnlijke kosten, inclusief de overheadkosten. Op dit moment loopt de werving van handhavers. Er worden ook gesprekken gevoerd met aanbieders van tijdelijk personeel.

Uitgaande van een start van het uitschrijven van bestuurlijke strafbeschikkingen per 1 mei 2023 gaan we uit van 1000 jaarlijkse gevallen van spoedeisende bestuursdwang á € 206,50. Dat is een jaarlijkse inkomst van € 206.500. Dit bedrag is gebaseerd op de werkelijke inzet van toezichthouders en administratieve medewerkers per incident.

De kosten voor 1,92 fte voor de back office bedragen € 172.600,- per jaar. Daarbij komt € 25.000 aan voertuigkosten per jaar. Dat betekent dat er € 197.600,- per jaar extra in de begroting moet worden opgenomen.

Communicatie

Zodra het team Handhaving start wordt hierover gecommuniceerd.

- Communicatie via sociale media en websites
- Persbericht
- Publieke start met bestuurders

Vervolg

- Nadat het bestuur de handhavingsstrategie heeft vastgesteld, stuurt Waardlanden het verzoek voor een mandaat naar de vier gemeenten. Hier zullen de colleges vervolgens een beslissing op moeten nemen. Zonder dit mandaat kan er geen handhaving plaats vinden.
- De handhavers worden aangesteld. De werving is inmiddels gestart. Ook de invulling van de administratieve taken is inmiddels gestart om de uitvoering van de strategienota niet te vertragen.
- Uitwerken van alle interne werkprocessen binnen Waardlanden. Er zijn werkafspraken nodig met de kwaliteitscontroleurs en chauffeurs van Waardlanden en met de opruiploeg van Waardlanden of de gemeente.

Bijlagen

1. De handhavingsstrategie
2. De berekening van de hoogte van de bestuurlijke strafbeschikking
3. Het concept-mandaatbesluit

Bestuur Waardlanden : 23 februari 2023
Agendapunt : 4
Onderwerp : Vaststellen van de handhavingsstrategie

Het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst
Waardlanden

b e s l u i t :

1. Akkoord gaan met de handhavingsstrategie
2. Beschikbaar stellen van 1,92 fte voor de administratieve uitvoering
3. Vaststellen van de sanctie voor spoedeisende bestuursdwang op € 206,50
4. Gemeenten verzoeken mandaat te verlenen aan Waardlanden voor handhaving

Aldus besloten in de bestuursvergadering,
gehouden op 23 februari 2023

de secretaris

H. van den Brule

de voorzitter

J.A. Meerkerk

